

Centralt innehåll nivå 1 och 2

Här är en översikt av det centrala innehållet i ämnet (nivå 1 och 2) utifrån bokens kapitel.

Kapitel	Nivå 1	Nivå 2
1	Psykologin som vetenskap, däribland grundläggande begrepp samt några olika forskningsmetoder.	Psykologin som vetenskap, däribland grundläggande begrepp samt några olika forskningsmetoder [...]
2	Psykologin som vetenskap, däribland grundläggande begrepp samt några olika forskningsmetoder.	Psykologin som vetenskap, däribland grundläggande begrepp samt några olika forskningsmetoder och deras tillämpning.
3	Varseblivning och kognitiva processer samt deras biologiska förutsättningar, däribland uppmärksamhet och minne.	Varseblivning och kognitiva processer, däribland tänkande, medvetande och verklighetsuppfattning.
4	Emotioner - däribland grundläggande känslor.	Emotioner och deras biologiska grund.
5	Mänskliga beteenden, däribland inläring och betingning.	Mänskliga beteenden, däribland kontroll och beroende.
6	Psykosocialt samspel, däribland identitet och grupprocesser.	Normer och fördomar samt hur de kan påverka mänskliga relationer, till exempel genom diskriminering.
7	Psykisk hälsa, däribland psykologiska skydds- och riskfaktorer samt hur psykisk ohälsa kan förebyggas och behandlas.	Psykisk hälsa och ohälsa, till exempel välbefinnande, oro, nedstämdhet och depression. Hur psykisk ohälsa kan förebyggas och behandlas. Samspel mellan arv och miljö och människans psykiska hälsa.
8	Psykisk hälsa, däribland psykologiska skydds- och riskfaktorer samt hur psykisk ohälsa kan förebyggas och behandlas.	Psykisk hälsa och ohälsa, till exempel välbefinnande, oro, nedstämdhet och depression. Hur psykisk ohälsa kan förebyggas och behandlas. Samspel mellan arv och miljö och människans psykiska hälsa. Stress och stresshantering samt kris och krishantering.
9		Sociala och individuella faktorer för individens psykologiska utveckling och livsvillkor.
<i>Samtliga kapitel erbjuder möjlighet till reflektion och kritisk granskning.</i>	Reflektion över psykologiska frågeställningar utifrån en helhetssyn på människan. Reflektion samt kritisk granskning och jämförelse av olika psykologiska principer och processer.	Reflektion över psykologiska frågeställningar utifrån psykologiska metoder och teorier samt hur dessa kan relateras till vardagliga erfarenheter. Reflektion över samt kritisk granskning och jämförelse av olika psykologiska principer och processer.

Innehåll

1 Psykologi 6

– en introduktion

Vad är psykologi? 8

Psykologin som vetenskap
– en historisk tillbakablick 9

Psykoanalysen – är människan
styrd av sina drifter? 12

Behaviorismen – människan
är en produkt av sin miljö 23

Humanistisk psykologi
– människan är fri att
förverkliga sig själv 30

Till sist 35

2 Forskningsmetoder 36

– hur får man kunskap om psykologi?

Psykologin som modern
vetenskap 38

Psykologiska undersöknings-
metoder 38

Etiska riktlinjer för att
forska 52

Till sist 55

3 Våra tankar 56

– varseblivning och kognition

Perceptionsprocessen
– om varseblivning 58 **Nivå 1**

Minnet – ett komplext nätverk
av information 66

Tanke – känsla – handling 78

Kognitiva scheman hjälper
oss att organisera världen 79

Mindset och olika förklaringsstilar 82

Den irrationella människan 86

Exekutiva funktioner
– färdigheter för framgång 90

Till sist 95

4 Våra känslor 96

– emotioner och känslornas grund

Emotioner och känslor 98 **Nivå 1**

Sitter det i kroppen eller
knoppen? 102

Känsloreglering – att kunna
hantera sina känslor 113

Emotioner och deras
biologiska grund 122

Till sist 127

5 Vårt beteende 128

– varför gör vi som vi gör?

Vad är beteenden? 130 **Nivå 1**

Vad styr vårt beteende? 131

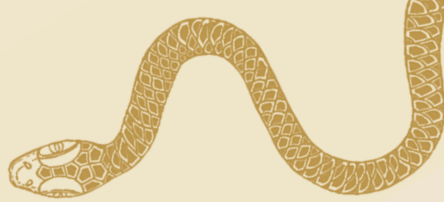
Motivation påverkar beteendet 139

Beteende och biologi 146 **Nivå 2**

Beroende – att tappa
kontrollen över sitt beteende 150

Till sist 161

6	Människan socialt	162		8	Psykisk ohälsa	232
	– gruppen och individen				– när livet blir svårt	
	Socialpsykologi	164	Nivå 1		Definitionen av psykisk ohälsa	234 Nivå 1
	Vad är en grupp?	165			Så ställs en diagnos	240
	Grupprocesser – vad är det?	168			När det blir för svårt	242
	Roller och rollkonflikter	172			Riskfaktorer för psykisk ohälsa	242
	Identitet – vem är jag?	174			Olika typer av psykisk ohälsa	245 Nivå 2
	Gruppens faser	176			Stress och psykisk ohälsa	252
	Auktoritet och lydnad	179			Samspelet mellan arv och miljö och psykisk ohälsa	255
	Grupptänk	182			Psykologiska behandlingsmetoder	258
	Normer	186	Nivå 2		Psykiatriska metoder	263
	Attityder – hur skapas och förändras de?	192			De flesta blir friska med rätt stöd	264
	Diskriminering	194			Till sist	265
	Till sist	199				
7	Psykisk hälsa	200		9	Arv och miljö	266
	– om vad vi behöver för att må bra				– vad styr våra livsvillkor?	
	Vad är psykisk hälsa?	202	Nivå 1		Arv och miljö i samspel	268
	Hälsopsykologi	203			Hur våra relationer påverkar våra livsvillkor	269
	Förebygga psykisk ohälsa				Hur våra medfödda drag påverkar våra livsvillkor	279
	– om risk- och skyddsfaktorer	204			Till sist	291
	Hälsa och livsstil				Register	292
	– vad behöver vi för att må bra?	207			Bildförteckning	296
	Lycka och välbefinnande	216	Nivå 2			
	Den positiva psykologin	219				
	Den psykiska hälsans arv och miljö	226				
	Till sist	231				

